Qeyri-rəsmi tərcümə

COUNCIL OF EUROPE CONSEIL DE L'EUROPE

Avropa Şurasının Nizamnaməsi

London, 5 may 1949-cu il

Avropa Şurasının Nizamnaməsi Avropa Müqavilələri Seriyalarında «1» rəqəmi ilə nömrələnmişdir. Sonradan qəbul edilmiş dəyşikliklər və statut xarakterli mətnlər 6, 7, 8 və 11 rəqəmləri ilə nömrələnmişdir. Nizamnamənin burada verilən mətni ardıcıl olaraq edilmiş bütün düzəlişləri özündə ehtiva edir və ondan sonra statut xarakterli mətnlər gəlir.

BelÁika Krallığının, Danimarka Krallığının, Fransa Respublikasının, İrlandiya Respublikasının, İtaliya Respublikasının, Lüksemburq Böyük Hersoqluğunun, Niderlandiya Krallığının, NorveÁ Krallığının, İsveÁ Krallığının, Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığının Hökumətləri,

Ədalətlə və beynəlxalq əməkdaşlığa əsaslanmış sülhün möhkəmləndirilməsinin insan cəmiyyətinin və sivilizasiyanın qorunması üÁün həyati əhəmiyyət daşıdığına inanaraq;

Xalqlarının ümumi sərvəti və hər hansı həqiqi demokratiyanın əsaslarını təşkil edən şəxsiyyət azadlığı, siyasi azadlıq və qanunun aliliyi prinsiplərinin əsl mənbəyi olan mənəvi və əxlaqi dəyərlərə öz bağlılıqlarını yenidən təsdiq edərək;

İqtisadi və sosial tərəqqinin maraqları baxımından həmin idealların qorunması və bundan sonra da həyata keÁirilməsi üÁün bu fikirlərə şərik bütün Avropa ölkələrinin daha sıx birliyinə ehtiyac duyulduğuna əmin olaraq;

Bununla əlaqədar, öz xalqlarının ehtiyaclarına və aydın ifadə olunmuş istəklərinə cavab vermək üÁün Avropa Dövlətlərini daha sıx ittifaqda yaxınlaşdıra biləcək təşkilatın təxirə salınmadan yaradılmasının vacibliyini nəzərə alaraq;

Nəticədə Hökumətlərin nümayəndələri komitəsindən və Məşvərət Məclisindən ibarət olan Avropa Şurasının təsis edilməsini qərara almış və bu məqsədlə aşağıdakı Nizamnaməni qəbul etmişlər:

I fəsil
Avropa Şurasının məqsədi

Maddə 1

a. Avropa Şurasının məqsədi öz üzvləri arasında onların ümumi mirası olan, iqtisadi və sosial tərəqqiyə imkanlar yaradan ideal və prinsiplərin qorunması və həyata keÁirilməsi məqsədilə daha Áox birliyə nail olunmasıdır.
b. Bu məqsədlə Şuranın orqanları vasitəsilə ümumi marağı əks etdirən problemlərin müzakirəsində, iqtisadi, sosial, mədəni, elmi, hüquqi və inzibati məsələlərdə, insan hüquqları və əsas azadlıqlarının qorunması və gələcəkdə də həyata keÁirilməsində razılaşmalar və ümumi fəaliyyət əsasında nail oluna bilər.
c. Avropa Şurasında iştirak üzv dövlətlərin Birləşmiş Millətlər Təşkilatında və daxil olduqları digər beynəlxalq təşkilat və birliklərdə iştirakına mənfi təsir göstərməyəcəkdir.
d. Milli müdafiə ilə əlaqədar məsələlər Avropa Şurasının səlahiyyətlərinə daxil deyildir.

II fəsil

Üzvlük

Maddə 2

Avropa Şurasının üzvləri bu Nizamnamənin iştirakÁılarıdır.

Maddə 3

Avropa Şurasının hər bir üzvü qanunun aliliyi və onun yurisdiksiyası ÁərÁivəsində insan hüquqları və əsas azadlıqlarından bütün şəxslərin bəhrələnməsi prinsiplərini qəbul etməli və I fəsildə müəyyənləşdirildiyi kimi, Şuranın məqsədinin səmimi və səmərəli şəkildə həyata keÁirilməsi sahəsində əməkdaşlıq etməlidir.

Maddə 4

Maddə 3-ün müddəalarını yerinə yetirməyə can atan və buna qadir hesab edilən hər hansı Avropa Dövləti Nazirlər Komitəsi tərəfindən Avropa Şurasının üzvü olmaq üÁün dəvət edilə bilər. Bu şəkildə dəvət olunmuş hər hansı Dövlət mövcud Nizamnaməyə qoşulma haqqında sənədi öz adından Baş Katibə təqdim etdiyi andan üzv olacaqdır.

Maddə 5

a. Xüsusi hallarda, maddə 3-ün müddəalarını yerinə yetirməyə can atan və buna qadir hesab edilən Avropa Dövləti Nazirlər Komitəsi tərəfindən Avropa Şurasının assosiativ üzvü olmağa dəvət edilə bilər. Bu şəkildə dəvət olunmuş hər hansı Dövlət mövcud Nizamnaməni qəbul etməsi haqqında sənədi öz adından Baş Katibə təqdim etdiyi andan assosiativ üzv olacaqdır. Assosiativ üzv yalnız Məşvərət Məclisində təmsil olunmaq hüququna malikdir.

b. «Üzv» ifadəsi bu Nizamnamədə, Nazirlər Komitəsində təmsilÁiliklə əlaqədar istifadəsi istisna olmaqla, assosiativ üzvü ehtiva edir.

Maddə 6

Yuxarıdakı 4-cü və 5-ci maddələrdə nəzərdə tutulan dəvətlər göndəriləne qədər, Nazirlər Komitəsi təklif olunacaq üzvün iştirak etmək hüququ qazanacağı Məşvərət Məclisində nümayəndələrinin sayını və onun maliyyə öhdəliyinin miqdarını müəyyən edəcəkdir.

Maddə 7

Avropa Şurasının hər bir üzvü, özünün üzvlükdən Áıxmaq barədə niyyətini formal olaraq Baş Katibə bildirdikdən sonra üzvlükdən Áıxa bilər. Əgər bildiriş maliyyə ilinin birinci doqquz ayı ərzində edilibsə, üzvlükdən Áıxma bu barədə bildirişin edildiyi maliyyə ilinin sonunda baş verir. Əgər bildiriş maliyyə ilinin son üÁ ayı ərzində edilibsə, üzvlükdən Áıxma növbəti maliyyə ilinin sonunda həyata keÁirilir.

Maddə 8

Maddə 3-ün müddəalarını ciddi şəkildə pozan hər bir Avropa Şurası üzvünün təmsilÁilik hüququ dayandırıla bilər və Nazirlər Komitəsi tərəfindən maddə 7-də nəzərdə tutulmuş şərtlərlə Şuranın tərkibindən Áıxmaq tələb oluna bilər. Əgər belə üzv bu tələblərə əməl etməzsə, Komitə tərəfindən müəyyən oluna bilən tarixdən etibarən onun Şuradakı üzvlüyü Komitənin qərarı ilə dayandırılır.

Maddə 9

Nazirlər Komitəsi, öhdəlik yerinə yetirilməmiş qaldığı müddət ərzində öz maliyyə öhdəliyini yerinə yetirmək imkanında olmayan üzvün Komitədə və Məşvərət Məclisində təmsilÁilik hüququnu dayandıra bilər.

III fəsil
Ümumi müddəalar

Maddə 10

Avropa Şurasının orqanları bunlardır:
I. Nazirlər Komitəsi;
II. Məşvərət Məclisi[1].
Bu orqanların hər ikisinin fəaliyyətini Avropa Şurasının Katibliyi təmin edəcəkdir.

[1] 1994-жц илин февралында Назирляр Комитяси эяляжякдя Авропа Шурасынын бцтцн сянядляриндя "Мяшвярят Мяжлиси" явязиня "Парламент Ассамблейасы" адындан истифадя олунмасыны гярара алыб.

Maddə 11

Avropa Şurasının yerləşmə yeri Strasburq şəhəridir.

Maddə 12

Avropa Şurasının rəsmi dilləri ingilis və fransız dilləridir. Nazirlər Komitəsinin və Məşvərət Məclisinin prosedur qaydaları başqa dillərin istifadə edilməsinə yol verilən halları və şəraiti müəyyən edir.

IV fəsil
Nazirlər Komitəsi

Maddə 13

Nazirlər Komitəsi Avropa Şurası adından 15 və 16-cı maddələrə uyğun olaraq fəaliyyət göstərən orqandır.

Maddə 14

Hər bir üzv Nazirlər Komitəsində bir nümayəndə ilə təmsil olunacaqdır və hər bir nümayəndə bir səsə malik olacaqdır. Komitədə nümayəndələr xarici işlər nazirləri olacaqdır. Xarici işlər nazirinin iştirak etmək imkanı olmadıqda və ya məqsədəuyğun hesab olunan hər hansı digər hallarda, Komitənin işində iştirak üÁün nazirin yerinə onu əvəz edəcək və imkan daxilində öz ölkəsinin hökumət statusuna malik başqa bir şəxs təyin oluna bilər.

Maddə 15

a. Nazirlər Komitəsi, Məşvərət Məclisinin tövsiyəsi əsasında və ya öz təşəbbüsü ilə, konvensiya və sazişlərin yekunları və xüsusi məsələlərə münasibətdə hökumətlər tərəfindən ümumi siyasətin qəbul edilməsi də daxil olmaqla, Avropa Şurasının məqsədinin həyata keÁirilməsi üÁün tələb olunan fəaliyyəti nəzərdən keÁirəcəkdir. Onun nəticələri Baş Katib tərəfindən Üzvlərə bildiriləcəkdir.
b. Nazirlər Komitəsinin qərarları lazımi hallarda Üzvlərin Hökumətlərinə tövsiyə formasında Áıxarıla bilər, eləcə də Nazirlər Komitəsi həmin tövsiyələrin yerinə yetirilməsi barəsində Hökumətlərə sorğu ilə müraciət edə bilər.

Maddə 16

Məşvərət Məclisinin maddə 24, 28, 30, 32, 33 və 35-də göstərilmiş səlahiyyətlərini nəzərə almaqla, Nazirlər Komitəsi Avropa Şurasının daxili təşkilatlanma və iş qaydası ilə əlaqədar bütün məsələlərə dair məcburi xarakterli qərarlar qəbul edir. Bu məqsədlə Nazirlər Komitəsi zəruri maliyyə və inzibati qaydalar qəbul edir.

Maddə 17

Nazirlər Komitəsi, məqsədəuyğun hesab etdiyi halda, konkret məqsədlərə nail olmaq üÁün məsləhətÁi və texniki xarakterli komitə və komissiyalar təsis edə bilər.

Maddə 18

Nazirlər Komitəsi tərkibində xüsusilə aşağıdakıların müəyyən edildiyi öz Prosedur qaydalarını qəbul edir:
I. Kvorum;
II. Sədrin təyin edilmə qaydası və onun səlahiyyət müddəti;
III. Qərarlara dair təkliflərlə əlaqədar qeydlərin verilməsi də daxil olmaqla, bəndlərin gündəliyə daxil edilmə qaydası; və
IV. Maddə 14-ə uyğun olaraq, əvəzləyicilərin təyin edilməsi barədə bildirişin verilmə qaydası.

Maddə 19

Məşvərət Məclisinin iclasları keÁirilən zaman Nazirlər Komitəsi öz fəaliyyəti haqqında hesabatı, müvafiq sənədləri əlavə edərək ona təqdim edir.

Maddə 20

a. Nazirlər Komitəsinin aşağıdakı vacib məsələlər üzrə qərarları:
I. Maddə 15-in «b» bəndinə uyğun tövsiyələr;
II. Maddə 19-a aid olan məsələlər;
III. Maddə 21-in «a» bəndinin «i» yarımbəndinə və «b» bəndinə aid məsələlər;
IV. Maddə 33-ə aid məsələlər;
V. Maddə 1-in «d» yarımbəndi və maddə 7, 15, 20 və 22-yə aid düzəlişlərlə əlaqədar tövsiyələr;
VI. Aşağıdakı «d» bəndi əsasında qəbul edilmiş qərar vasitəsilə onların əhəmiyyətlilik dərəcəsi nəzərə alınmaqla, Komitənin yekdilliklə qərar qəbul edə biləcəyi hər hansı digər məsələlər, səsvermədə iştirak edən namizədlərin yekdilliyi və Komitənin işində iştirak etmək hüququ olan nümayəndələrin əksər səs Áoxluğu ilə qəbul edilməsini tələb edir.
b. Prosedur qaydaları və ya maliyyə və inzibati qaydalara aid olan məsələlər Komitənin işində iştirak etmək hüququ olan nümayəndələrin sadə səs Áoxluğu ilə qəbul edilir.
c. Maddə 4 və 5-in icrasına dair Komitənin qərarları Komitənin işində iştirak etmək hüququ olan nümayəndələrin ümumi sayının 2/3 səs Áoxluğu ilə qəbul edilir.
d. Büdcənin qəbul edilməsi, prosedur qaydaları, maliyyə və inzibati qaydalar, yuxarıda qeyd olunmuş «a» bəndinin V yarımbəndindəkilər istisna olmaqla Nizamnamənin maddələrinə düzəlişlərlə əlaqədar tövsiyələr və şübhə yarandığı halda bu maddənin hansı bəndinin tətbiq olunmasına dair qərar səsvermədə iştirak edən nümayəndələrin 2/3 səs Áoxluğu və Komitənin işində iştirak etmək hüququ olan nümayəndələrin əksər səs Áoxluğu ilə qəbul edilir.

Maddə 21

a. Nazirlər Komitəsi, əgər başqa qərar qəbul olunmayıbsa, öz iclaslarını:
I. Bağlı qapılar arxasında və
II. Şuranın yerləşdiyi yerdə keÁirir.

b. Komitə bağlı qapılar arxasında keÁirilmiş iclasın yekun və müzakirələrinə dair hansı məlumatların dərc olunmasını müəyyənləşdirəcəkdir.
c. Komitə Məşvərət Məclisinin hər bir sessiyasının aÁılışından qabaq və hər bir sessiyanın əvvəlində məcburi qaydada iclaslarını keÁirir. Komitə lazımlı hesab etdiyi istənilən digər vaxtda da iclaslarını keÁirə bilər.

V fəsil
Məşvərət Məclisi

Maddə 22

Məşvərət Məclisi Avropa Şurasının məsləhətÁi orqanıdır. O, bu Nizamnamə ilə müəyyən olunmuş səlahiyyətlərinə aid olan məsələləri müzakirə edir və öz rəyini tövsiyə şəklində Nazirlər Komitəsinə təqdim edir.

Maddə 23[2]

a. Məşvərət Məclisi, I fəsildə müəyyən olunduğu kimi, Avropa Şurasının məqsəd və səlahiyyətinə aid olan istənilən məsələni müzakirə edə və ona dair tövsiyələr verə bilər. O, həmÁinin Nazirlər Komitəsi tərəfindən rəy üÁün ona verilmiş istənilən məsələni müzakirə edə və ona dair tövsiyələr verə bilər.
b. Məclis yuxarıdakı «a» bəndinin müddəalarına uyğun olaraq öz gündəliyini müəyyən edir. Bu zaman o, Avropa Şurasının bütün Üzvlərinin və ya onlardan bəzilərinin iştirakÁısı olduğu digər Avropa Hökumətlərarası təşkilatlarının iş qrafikini nəzərə alır.
c. Məclis Sədri, şübhə yarandığı halda, iclas zamanı qaldırılmış məsələnin Məclisin gündəliyinə aid olub-olmamasını həll edir.

Maddə 24

Məşvərət Məclisi maddə 38-in «d» bəndini lazımi qaydada nəzərə alaraq, maddə 23-də müəyyən olunduğu kimi öz səlahiyyətinə aid edilmiş istənilən məsələlərin baxılması, müvafiq məruzələr təqdim edilməsi, gündəliyə daxil edilmiş məsələlərin öyrənilməsi və bütün prosedur məsələləri üzrə rəylərin hazırlanması üÁün komitə və komissiyalar təsis edə bilər.

---

[2] 1951-жи илин май айында едилмиш дцзялишдя олдуьу кими верилир.

Maddə 25[3]

a. Məşvərət Məclisi, hər bir Üzv Dövlətin özünün müəyyən etdiyi prosedura uyğun surətdə, Parlamentlərinin tərkibindən seÁilmiş və ya Parlament üzvlərinin sırasından təyin edilmiş Nümayəndələrdən ibarətdir. Bununla yanaşı, əgər Parlament bu müddət ərzində iclas keÁirmirsə və bu hal üÁün zəruri prosedur müəyyən etməyibsə, hər bir Üzv Dövlətin hökuməti əlavə təyinatlar edə bilər. Hər bir nümayəndə təmsil etdiyi Üzv Dövlətin vətəndaşı olmalıdır, lakin eyni zamanda Nazirlər Komitəsinin üzvü ola bilməz.
Bu qayda ilə təyin olunmuş nümayəndələrin səlahiyyət müddəti onların təyin olunmasından sonrakı iclasın aÁılış günü başlayır; öz parlamentlərinə seÁkilərdən sonra Üzv Dövlətlərin yeni təyinatlar etməli olduğu hallar istisna olmaqla, səlahiyyət müddəti növbəti iclasın və ya növbəti iclaslardan hər hansı birinin aÁıqlığı gün başa Áatır.
Əgər Üzv Dövlət ölüm və ya istefa ilə əlaqədar boşalmış yerlərə təyinatı həyata keÁirirsə, həmÁinin əgər o, Parlament seÁkiləri ilə əlaqədar yeni təyinatlar həyata keÁirirsə, bu zaman yeni nümayəndələrin səlahiyyət müddəti onların təyin olunduğu tarixdən sonrakı Məclisin iclasının aÁılış günü başlayır.
b. Nümayəndələrin heÁ biri onun razılığı olmadan Məclisin iclas müddəti ərzində mandatından məhrum edilə bilməz.
c. Hər bir Nümayəndə, özünün olmadığı müddətdə, onun əvəzinə iclasın işində iştirak edə, Áıxış edə və səs verə biləcək Əvəzləyiciyə malik ola bilər. Yuxarıdakı «a» bəndinin müddəaları eynilə Əvəzləyicinin təyin olunması qaydasına da şamil edilir.

Maddə 26[4]

Avropa Şurası üzvləri aşağıdakı sayda Nümayəndə hüququna malikdir:

---

[3] “а” бяндинин биринжи жцмляси март 1951-жи ил тарихиндя едилмиш дцзялишдя олдуьу кими. “а” бяндинин сон ики йарымбянди май 1953-жц ил тарихиндя ялавя едилмишдир: “а” бяндинин I йарымбяндиня октйабр 1970-жи ил тарихиндя дцзялиш едилмишдир.

[4] Декабр 1951, май 1958, нойабр 1961, май 1963, май 1965, феврал 1971, декабр 1974, октйабр 1976, йанвар 1978, нойабр 1978, нойабр 1988, май 1989, нойабр 1990, нойабр 1991, май 1992, май 1993, ийун 1993, октйабр 1993, нойабр 1994, феврал 1995, нойабр 1995, феврал 1996, нойабр 1996, апрел 1999, йанвар 2001, май 2002, апрел 2003 вя октйабр 2004-жц ил тарихиндя дцзялиш едилдийи кими верилир.

Albaniya	4
Andorra	2
Ermənistan	4
Avstriya	6
Azərbaycan	6
BelÁika	7
Bosniya and Herseqovina	5
Bolqarıstan	6
Xorvatiya	5
Kipr	3
Çexiya Respublikası	7
Danimarka	5
Estoniya	3
Finlandiya	5
Fransa	18
Gürcüstan	5
Almaniya	18
Yunanıstan	7
Macarıstan	7
İslandiya	3
İrlandiya	4
Italiya	18
Latviya	3
Lixtenşteyn	2
Litva	4
Lüksemburq	3
Malta	3
Moldova	5
Monako	2
Niderland	7
NorveÁ	5
Polşa	12
Portuqaliya	7
Rumıniya	10
Rusiya	18
San-Marino	2
Serbiya və Çernoqoriya	7
Slovakiya	5
Sloveniya	3
İspaniya	12

İsveÁ	6
İsveÁrə	6
KeÁmiş Yugoslaviya Respublikası Makedoniya	3
Türkiyə	12
Ukrayna	12
Birləşmiş Krallıq	18

Maddə 27[5]

Məşvərət Məclisində müzakirələr zamanı Nazirlər Komitəsinin kollektiv orqan kimi təmsil oluna bildiyi və ya Komitədəki nümayəndələrin və onların əvəzləyicilərinin Məclis qarşısında şəxsən Áıxış edə bildikləri şərtlər, Məclis ilə məsləhətləşmədən sonra Komitə tərəfindən tərtib edilən prosedur qaydalara uyğun surətdə müəyyən olunur.

Maddə 28

a. Məşvərət Məclisi öz prosedur qaydalarını qəbul edir. O, öz üzvləri sırasından növbəti iclasadək bu vəzifədə qalan Sədri seÁir.
b. Sədr iclaslara başÁılıq edir, lakin nə müzakirələrdə, nə də səsvermədə iştirak edir. Sədr seÁilmiş Nümayəndəni əvəz edən şəxsin iclaslarda iştirak etmək, Áıxış etmək və öz yerində səs vermək hüququ var.
c. Prosedur qaydaları o cümlədən aşağıdakıları müəyyən edir:
I. Kvorum;
II. Sədr və digər vəzifəli şəxslərin seÁimlə qaydası və səlahiyyət müddəti;
III. Gündəliyin hazırlanması və onun haqqında Nümayəndələrə məlumat verilmə qaydası; və
IV. Nümayəndələrin və onları əvəz edən şəxslərin adları barədə məlumatlandırmanın müddəti və qaydası.

Maddə 29

Maddə 30-un müddəalarına riayət olunması şərti ilə, Məşvərət Məclisi bütün qərarları, o cümlədən:
I. Nazirlər Komitəsinə tövsiyələrin əhatə olunduğu;
II. Məclisdə müzakirə edilmək üÁün Komitəyə məsələlərin təklif olunduğu;
III. Komitə və komissiyaların yaradılmasının nəzərdə tutulduğu;
IV. İclasın aÁılış tarixinin müəyyən edildiyi;
V. Yuxarıdakı I-IV yarımbəndlərdə əhatə olunmayan hallarla əlaqədar qərarlar üÁün lazım olan səslərin sayını və ya şübhə yarandığı halda qərar qəbul etmək üÁün səslərin sayını müəyyənləşdirən qərarlar səsvermədə iştirak edən Nümayəndələrin 2/3 səs Áoxluğu ilə qəbul olunur.

Maddə 30

Məşvərət Məclisinin onun iş qaydasına, xüsusilə də vəzifəli şəxslərin seÁilməsinə, komitə və komissiyaların üzvlərinin təyin olunmasına və prosedur qaydalarının təsdiqinə dair qərarları maddə 29-un V yarımbəndinə uyğun şəkildə Məclis tərəfindən müəyyən olunan əksər səs Áoxluğu ilə qəbul edilir.

Maddə 31

---

[5] Май 1951-жи ил тарихиндя дцзялишин едилдийи кими верилир.

Məşvərət Məclisinin gündəliyinə hər hansı bir məsələnin salınmasına aid müzakirələr (Nazirlər Komitəsinə təqdim edilməli olan təkliflər üzrə) yalnız baxılan məsələnin mahiyyəti üzrə və baxılan məsələnin gündəliyə daxil edilməsinin «lehinə» və ya «əleyhinə» motivlərinin müəyyənləşdirilməsi üÁün keÁirilməlidir.

Maddə 32

Məşvərət Məclisi hər il növbəti iclasını bu iclasın aÁılış tarixinin və keÁirilmə müddətinin Məclis tərəfindən elə müəyyənləşdirilməsinə nail olur ki, onlar mümkün olan qədər Üzv Dövlətlərin Parlamentlərinin iclasları və BMT Baş Məclisinin iclasları ilə eyni vaxta düşməsin.
Əgər Məclis və Nazirlər Komitəsi ümumi razılıqla başqa qərar qəbul etməmişlərsə, növbəti iclasların müddəti heÁ bir halda bir aydan artıq ola bilməz.

Maddə 33

Məclis və Nazirlər Komitəsi ümumi razılıqla başqa qərar qəbul etməmişlərsə, Məşvərət Məclisinin növbəti iclasları Şuranın yerləşdiyi yerdə keÁirilir.

Maddə 34

İclasın keÁirilmə tarixi və yeri də daxil olmaqla, öz aralarında razılığa gəlməklə Nazirlər Komitəsinin və ya Məclis Sədrinin təşəbbüsü ilə Məşvərət Məclisinin fövqəladə iclası Áağrıla bilər.

Maddə 35

Məşvərət Məclisinin iclasları, əgər o başqa qərar qəbul etməyibsə, aÁıq keÁirilir.

VI fəsil
Katiblik

Maddə 36

a. Katiblik Baş Katibdən, Baş Katibin Müavinindən və lazımi heyətdən ibarətdir.
b. Baş Katib və Baş Katibin Müavini Nazirlər Komitəsinin tövsiyəsi ilə Məşvərət Məclisi tərəfindən təyin edilir.
c. Katibliyin digər əməkdaşları inzibati qaydalara uyğun olaraq Baş Katib tərəfindən təyin edilir.
d. Katibliyin əməkdaşlarından heÁ kəs Hökumət tərəfindən haqqı ödənilən vəzifə tuta bilməz. Məşvərət Məclisinin və ya istənilən milli qanunverici orqanın üzvü ola bilməz, ya da onun vəzifələri ilə bir araya sığmayan hər hansı bir işlə məşğul ola bilməz.

e. Katibliyin heyətinin hər bir üzvü təntənəli surətdə elan etmə yolu ilə Avropa Şurasına münasibətdə öz vəzifələrini və milli qəbildən olan mülahizələrdən asılı olmayaraq xidməti vəzifələrini vicdanla yerinə yetirmək, eyni zamanda hər hansı bir Hökumət və ya Avropa Şurasına yad olan hakimiyyətdən öz vəzifələrinin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar heÁ bir göstərişin soruşulmaması və qəbul olunmaması, müstəsna olaraq Avropa Şurası qarşısında məsuliyyət daşıyan beynəlxalq məmur statusuna sığmayan hər hansı bir hərəkəti etməkdən Áəkinmək qətiyyətini təsdiq etməlidir. Baş Katib və Baş Katibin Müavini belə bəyanatı Nazirlər Komitəsi qarşısında, heyətin digər üzvləri isə Baş Katib qarşısında verirlər. Hər bir Üzv Dövlət Baş Katibin və Katibliyin heyətinin vəzifələrinin beynəlxalq xarakterinə ciddi hörmət etməli və öz vəzifələrinin icra olunması zamanı onlara təsir göstərməkdən Áəkinməlidir.

Maddə 37

a. Katiblik Şuranın olduğu yerdə yerləşir.
b. Baş Katib Katibliyin fəaliyyətinə görə Nazirlər Komitəsi qarşısında məsuliyyət daşıyır. O, xüsusilə də maddə 38-in «d» bəndinin müddəalarını nəzərə alaraq Məşvərət Məclisinə onun ehtiyac duyduğu inzibati və digər yardımları göstərir.

VII fəsil
Maliyyələşdirmə

Maddə 38[6]

a. Hər bir üzv Nazirlər Komitəsində və Məşvərət Məclisindəki nümayəndəliyi ilə bağlı xərcləri ödəyir.
b. Katibliyin xərcləri və bütün digər xərclər hər bir Üzvün əhalisinin sayı əsasında Nazirlər Komitəsi tərəfindən müəyyən edilmiş nisbətdə bütün üzvlər arasında bölünür. İstənilən Assosiativ üzvün üzvlük haqqı Nazirlər Komitəsi tərəfindən müəyyən edilir.
c. Baş Katib maliyyə qaydalarına uyğun olaraq hər il Komitə tərəfindən bəyənilməsi üÁün Avropa Şurasının büdcəsini təqdim edir.
d. Baş Katib Məclisin və onun fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi üÁün nəzərdə tutulmuş büdcə xərclərinə daxil olan məbləğdən artıq olan xərclərlə əlaqədar Məclisin sorğularını Komitəyə təqdim edir.
e. Baş Katib Komitəyə təqdim edilən tövsiyələrin hər birinin icrası üÁün zəruri olan xərclərin smeta layihəsini eyni şəkildə Nazirlər Komitəsinə təqdim edir. İcrası əlavə xərclər tələb edən istənilən qərar Nazirlər Komitəsi tərəfindən yalnız o zaman qəbul edilmiş sayılır ki, bu cür əlavə xərclərin müvafiq smeta dəyəri sonuncu tərəfindən bəyənilsin.

Maddə 39

---
[6] Маддя 38-ин “е” бянди 1951-жи илин майында ялавя едилмишдир.

Baş Katib hər il hər bir üzvün Hökumətini onun üzvlük haqqının məbləği barədə məlumatlandırır; hər bir Üzv ona məlumat verildiyi gün ödənilməli hesab olunan üzvlük haqqı məbləğini Baş Katibə ödəyir. Lakin bu ödəmə bildirişin verildiyi tarixdən sonrakı altı aylıq müddətdən gec həyata keÁirilə bilməz.

VIII fəsil
İmtiyazlar və immunitetlər

Maddə 40

a. Avropa Şurası, Üzvlərin nümayəndələri və Katiblik Üzvlərin ərazisində öz vəzifələrini yerinə yetirmək üÁün məqsədəuyğun hesab olunan zəruri imtiyaz və immunitetlərdən istifadə edirlər. Bu immunitetlərə bütün Üzvlərin ərazisində Məşvərət Məclisindəki nümayəndələrin Məclisin, onun komitə və komissiyalarının işinin gedişində söylədikləri və səsvermələri ilə əlaqədar həbs və digər hüquqi proseduralardan irəli gələn immunitetlər daxildir.
b. Avropa Şurasının Üzvləri mümkün qədər tez bir zamanda yuxarıdakı «a» bəndində nəzərdə tutulmuş müddəaların həyata keÁirilməsi məqsədilə imzalanmış sazişlərin iştirakÁısı olmağa öhdəlik daşıyırlar. Bu məqsədlə Nazirlər Komitəsi Üzvlərin Hökumətlərinə bütün üzvlərin ərazisində təqdim olunan imtiyaz və immunitetləri müəyyən edən sazişi bəyənməyi tövsiyə edir. Bundan başqa, Fransa Respublikasının Hökuməti ilə Avropa Şurasının yerləşdiyi yerdə istifadə etdiyi imtiyaz və immunitetləri müəyyən edən xüsusi bir saziş imzalanır.

IX fəsil

Düzəlişlər

Maddə 41

a. Bu Nizamnaməyə aid olan düzəlişlər barədə təkliflər Nazirlər Komitəsinə və ya maddə 23-də nəzərdə tutulmuş şərtlərə uyğun olaraq Məşvərət Məclisinə təqdim oluna bilər.
b. Komitə məqsədə müvafiq hesab etdiyi halda Nizamnaməyə Protokol şəklində tövsiyələr verir və dəyişiklikləri rəsmiləşdirir.
c. Düzəlişlərə dair Protokol imzalandıqdan və Üzvlərin 2/3-si tərəfindən ratifikasiya olunduqdan sonra qüvvəyə minəcəkdir.
d. Bu maddənin əvvəlki bəndlərinin müddəalarından asılı olmayaraq, Komitə və Məclis tərəfindən bəyənilmiş maddə 23-35, 38 və 39-a düzəlişlər Baş Katib Üzv hökumətlərə həmin düzəlişlərin bəyənilməsini təsdiq edən xüsusi Şəhadətnamə verdiyi tarixdən qüvvəyə minir. Bu bəndin müddəaları yalnız Məclisin ikinci növbəti iclası başa Áatdıqdan sonra tətbiq edilə bilər.

X fəsil

Yekun müddəalar

Maddə 42

a. Bu Nizamnamə ratifikasiya edilməlidir. Ratifikasiya şəhadətnamələri saxlanmaq üÁün Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığının Hökumətinə təqdim edilir.
b. Bu Nizamnamə yeddi ratifikasiya şəhadətnaməsi saxlanmağa verildikdən sonra qüvvəyə minir. Birləşmiş Krallığın Hökuməti Nizamnaməni imzalamış bütün hökumətlərə Nizamnamənin qüvvəyə minməsi haqqında şəhadətnaməni göndərir və həmin tarix üÁün Avropa Şurası Nizamnaməsinin üzvü olan dövlətlərin siyahısını təqdim edir.
c. Sonradan Nizamnaməni imzalamış istənilən digər hökumət öz ratifikasiya şəhadətnaməsinin saxlanmağa verildiyi tarixdən bu Nizamnamənin İştirakÁısı olur.
Bunu təsdiq edərək lazımi qaydada səlahiyyətləndirilmiş aşağıda imza edənlər bu Nizamnaməni imzaladılar.

1949-cu il mayın 5-ci günü Londonda ingilis və fransız dillərində bir nüsxədə icra edildi, həm də hər iki mətn eyni qüvvəyə malikdir. Əsl nüsxə Birləşmiş Krallığın Hökumət arxivində saxlanır, sonuncu lazımi qaydada təsdiq edilmiş surətləri Nizamnaməni imzalamış digər hökumətlərə göndərir.

Düzəlişlər edilmiş Nizamnaməyə son nəticədə daxil edilmək məqsədilə Nazirlər Komitəsi tərəfindən onun 8-ci və 9-cu sessiyalarının gedişində qəbul edilmiş Statut xarakterli mətnlər[7]

I – Nazirlər Komitəsi tərəfindən onun 8-ci iclasında (may 1951-ci il) qəbul edilmiş qətnamə

Nazirlər Komitəsi,
Avropa Şurasının Nizamnaməsində düzəlişlər edliməsi üÁün Məşvərət Komitəsinin irəli sürdüyü müəyyən təklifləri *nəzərə alaraq;*
Aşağıda nəzərdə tutulan müddəaların hazırkı Nizamnaməyə zidd olmadığını *hesab edərək;*
Aşağıdakı müddəalara hüquqi qüvvə vermək niyyətini bəyan edir:

Yeni üzvlərin qəbulu

Nazirlər Komitəsi Nizamnamənin 4-cü və 5-ci maddələrinə uyğun olaraq hər hansı dövləti Avropa Şurasının üzvü və ya assosiativ üzvü olmağa və ya Avropa Şurasının üzvünü 8-ci maddəyə uyğun olaraq üzvlükdən Áıxmağa dəvət etməzdən əvvəl, mövcud praktikaya müvafiq olaraq, Məşvərət Məclisi ilə məsləhətləşməlidir.

Nazirlər Komitəsinin səlahiyyətləri

(Nizamnamənin 15-ci maddəsi)
Komitənin yekun rəyləri müvafiq hallarda konvensiya və ya saziş formasında qəbul edilə bilər. Bu halda aşağıdakı müddəalar tətbiq edilir:

i. Konvensiya və ya saziş ratifikasiya olunmaq üÁün Baş Katib tərəfindən bütün üzvlərə təqdim edilir;
ii. Hər bir üzv belə təqdimatdan sonra bir il ərzində və ya müstəsna hallar ucbatından bu mümkün olmadıqda on səkkiz ay ərzində konvensiya və ya sazişin ratifikasiyası məsələsini öz ölkəsinin səlahiyyətli hakimiyyət orqanının və ya orqanlarının qarşısında qaldırmağı öhdəsinə götürür.
iii. Ratifikasiya sənədləri saxlanmaq üÁün Baş Katibə verilir.
iv. Konvensiya və ya saziş yalnız onu ratifikasiya etmiş üzvlər üÁün məcburidir.

Birgə Komitə

i. Birgə Komitə Avropa Şurasının koordinasiya orqanıdır. Nazirlər Komitəsinin və Məşvərət Məclisinin müvafiq hüquqlarına xələl gətirmədən, Birgə Komitənin funksiyaları konkret olaraq aşağıdakılardan ibarətdir:

a. bu iki orqan üÁün ümumi olan poblemləri araşdırmaq;
b. bu iki orqanın diqqətini Avropa Şurasında xüsusi maraq doğura bilən məsələlərə cəlb etmək;

---

[7] «Статут характерли мятнляр»ин бу редаксийасы франсыз вя инэилис мятнляринин дягиг уйьун эялмяси мягсядиля назирлярин нцмайяндяляринин 40-жы ижласында (8-16 ийун 1956-жы ил) тясдиг едилмиш вербал дцзялишляри юзцндя ещтива едир.

c. Nazirlər Komitəsinin və Məşvərət Məclisinin sessiyalarının gündəliyinin layihəsinin tərtib edilməsi üÁün təkliflər vermək;
d. bu iki orqanın hər hansı biri tərəfindən qəbul edilmiş tövsiyələrə praktiki qüvvə vermək vasitələrini araşdırmaq və təşviq etmək.

ii.

a. Birgə Komitə əsasən on iki üzvdən ibarət tərkibdə təşkil edilir, onlardan beşi Nazirlər Komitəsini, yeddisi isə Məşvərət Məclisini təmsil edir, sonuncuya *ex officio* üzv qismində Məşvərət Məclisinin Sədri də daxildir. Üzvlərin sayı Nazirlər Komitəsi ilə Məşvərət Məclisi arasındakı razılaşma əsasında artırıla bilər. Lakin Nazirlər Komitəsi öz mülahizəsinə əsasən təmsilÁilərinin sayını bir və ya iki nəfər artıra bilər.
b. Nazirlər Komitəsi və Məşvərət Məclisi Birgə Komitəyə öz təmsilÁilərinin seÁilməsi metodunu seÁməkdə azaddırlar.
c. Baş Katib Birgə Komitənin iclaslarında məşvərətÁi qismində iştirak etmək hüququna malikdir.

iii.

a. Məşvərət Məclisinin Sədri Birgə Komitənin Sədri olur.
b. Nazirlər Komitəsinin üÁ, Məşvərət Məclisinin isə yeddi təmsilÁisinin səsindən ibarət kvorum olmadıqda Komitənin prosedurları etibarlı sayılmır.
c. Birgə Komitənin yekun rəyləri səsvermə keÁirilmədən qəbul edilir.
d. Birgə Komitənin iclası Sədr tərəfindən Áağırılır və hər dəfə zərurət olduqda, xüsusilə Nazirlər Komitəsinin və Məşvərət Məclisinin sessiyalarından əvvəl və sonra Áağırılmalıdır.
e. Yuxarıdakı müddəaları nəzərə almaq şərti ilə, Birgə Komitə öz prosedur qaydalarını qəbul edə bilər.

İxtisaslaşmış orqanlar

i.

a. Avropa Şurası iqtisadi, sosial, mədəni, hüquqi, inzibati və digər bu kimi sahələrdə hər birinin öz səlahiyyətləri olan ixtisaslaşmış Avropa orqanlarının yaradılması məqsədilə öz üzvləri arasında danışıqlar aparılması təşəbbüsü ilə Áıxış edə bilər.
b. Hər bir üzv bu ixtisaslaşmış Avropa orqanlarının hər hansı birinə qoşulmaqda və ya qoşulmamaqda azaddır.

ii. Üzv dövlətlər öz təşəbbüsləri ilə öz aralarında ixtisaslaşmış Avropa orqanlarını yaratdıqda bu orqanların Avropa Şurası ilə münasibətlər qurmasının məqsədəuyğunluğu, bütövlükdə Avropa cəmiyyətinin maraqları lazımi qaydada nəzərə alınmaqla, nəzərdən keÁirilir.

iii.

a. Nazirlər Komitəsi hər bir orqanı öz fəaliyyətləri barədə ona vaxtaşırı hesabat verməyə dəvət edə bilər.
b. İxtisaslaşmış orqanı yaradan hər hansı sazişdə parlament orqanının yaradılması nəzərdə tutulursa, həmin orqan Avropa Şurasının Məşvərət Məclisinə vaxtaşırı hesabat təqdim etməyə dəvət edilə bilər.

iv.

a. İxtisaslaşmış orqanın Avropa Şurası ilə münasibətlər qurmasının şərtləri Şura ilə müvafiq ixtisaslaşmış orqan arasında bağlanan xüsusi sazişlərlə müəyyən edilə bilər. Belə sazişlər konkret olaraq aşağıdakı şərtləri özündə ehtiva edə bilər:

1. qarşılıqlı təmsilÁilik və zəruri hallarda Avropa Şurasının orqanları ilə ixtisaslaşmış orqanlar arasında müvafiq inteqrasiya formaları;
2. informasiya, sənədlər və statistik məlumatlar mübadiləsi;
3. ixtisaslaşmış orqan tərəfindən Avropa Şurasına hesabatların və Avropa Şurası tərəfindən ixtisaslaşmış orqana tövsiyələrin təqdim edilməsi;
4. işÁi heyəti, inzibati, texniki, büdcə və maliyyə xidmətləri ilə bağlı tədbirlər.

b. Məşvərət Məclisi tərəfindən rəy verildikdən sonra belə sazişlərlə bağlı Avropa Şurası adından Nazirlər Komitəsi danışıqlar apara və həmin sazişləri bağlaya bilər.

v. Avropa Şurası onunla münasibətlər quran ixtisaslaşmış orqanların işini yuxarıdakı müddəalara uyğun olaraq birgə müzakirələr keÁirmək və onlara, eləcə də üzv dövlətlərin hökumətlərinə tövsiyələr vermək vasitəsilə koordinasiya edə bilər.

Hökumətlərarası təşkilatlarla və beynəlxalq qeyri-hökumət təşkilatları ilə münasibətlər

i. Nazirlər Komitəsi istənilən hökumətlərarası təşkilatla Avropa Şurasının adından Şuranın səlahiyyətləri ÁərÁivəsində olan məsələlərə dair sazişlər bağlaya bilər. Bu sazişlərdə konkret olaraq həmin təşkilatın Avropa Şurası ilə hansı formada münasibətlər quracağının şərtləri müəyyən edilir.

ii. Avropa Şurası və ya onun istənilən orqanı Avropanın digər hökumətlərarası təşkilatları tərəfindən ona həvalə edilmiş istənilən funksiyaları Avropa Şurasının səlahiyyətləri ÁərÁivəsində həyata keÁirmək səlahiyyətinə malikdirlər. Nazirlər Komitəsi bu məqsəd üÁün zəruri olan istənilən sazişləri bağlayır.

iii. i bənddə qeyd edilən sazişdə konkret olaraq aşağıdakılar nəzərdə tutula bilər:

a. Şura sözügedən təşkilatlardan vaxtaşırı yazılı və ya şifahi hesabat və məlumatlar almaq və onlara bu cür hesabat və məlumatlar təqdim etmək üÁün müvafiq addımlar atır;

b. Şura həmin təşkilatlar üÁün zəruri ola biləcək rəyləri verir və xidmətləri göstərir.

iv. Nazirlər Komitəsi Avropa Şurasının səlahiyyətləri ÁərÁivəsində olan məsələlərlə məşğul olan beynəlxalq qeyri-hökumət təşkilatları ilə məsləhətləşmələr aparmaq üÁün Avropa Şurasının adından lazımi tədbirləri həyata keÁirə bilər.

II – Natamam tərkibli sazişlər

Nazirlər Komitəsi tərəfindən onun 9-cu iclasında (2 avqust 1951-ci il) qəbul edilmiş qətnamə

III – Statut xarakterli qətnamələr

Müşahidəçi statusu haqqında (93) 26 saylı qətnamə
Nazirlər Komitəsinin qərarlarının qəbulu üçün tələb olunan səs çoxluqları haqqında (93) 27 saylı qətnamə
Natamam və geniş tərkibli sazişlər haqqında (93) 28 saylı qətnamə

Avropanın Yerli və regional hakimiyyət orqanları Konqressi ilə bağlı (2000) 1 saylı qətnamə
Əlavə: Yerli və regional hakimiyyət orqanları Konqressinin Nizamnaməsi